

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestný čin neoznámení trestného činu z hlediska zpovědního tajemství

Podle v současnosti platného trestního zákona je trestný ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný spáchal některý z v ustanovení § 168 trestního zákona vymezených trestných činů, a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, veliteli nebo náčelníku.

Podle v současnosti platného trestního zákona je trestný ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný spáchal některý z v ustanovení § 168 trestního zákona vymezených trestných činů, a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, veliteli nebo náčelníku. Tato oznamovací povinnost se vztahuje i na osoby, které mají uloženu povinnost mlčenlivosti. (Jedinou výjimkou je advokát či advokátní koncipient, na nějž se tato oznamovací povinnost nevztahuje, pokud se o spáchání trestného činu dozví v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe.)

Mezi osoby, které mají povinnost mlčenlivosti, patří i osoby pověřené vykonávat duchovenskou činnost, což stát výslovně uznal v ustanovení § 8 zákona o svobodě náboženské víry a postavení církvi a náboženských společností. Vzhledem k tomu, že pro osoby vykonávající duchovenskou činnost není stanovena žádná výjimka z oznamovací povinnosti podle § 168 trestního zákona, platí tato oznamovací povinnost i pro ně.

Osoba vykonávající duchovenskou činnost resp. zpovědník však nepodléhá pouze právním předpisům České republiky, ale také samozřejmě předpisům kanonickým. A zde nastává problém, vzhledem k tomu, že podle Kodexu kanonického práva z roku 1983 je každý kněz, který zpovídá, povinen zachovávat naprosté tajemství o hříších, které mu kajícíci vyznali. Tento kodex prohlašuje svátostné zpovědní tajemství za neporušitelné a ukládá tak zpovědníkovi absolutní zákaz porušení zpovědního tajemství. Případné porušení tohoto zákazu podléhá přísným trestům. Za vyzrazení obsahu zpovědi a osoby kajícího upadá provinilý zpovědník do samočinné exkomunikace. Provinilý kněz tak nesmí konat službu při mši či bohoslužbě, nesmí udělovat a přijímat svátost, zastávat církevní úřady, služby, úkoly nebo konat řídicí úkony. Provinilý kněz také nesmí užívat získaná privilegia a jakékoli příjmy, jež má z církve.

Vzhledem k nesouladu mezi právní úpravou v trestním zákoně a kanonickým právem se tak kněz může dostat do situace, kdy musí zvolit, zda dostát své povinnosti uložené mu jako občanovi České republiky a být potrestán ze strany své církve, či zda nesplnit oznamovací povinnost a konat v souladu s předpisy své církve.

Lze však říci, že určitou možnost řešení tohoto konfliktu nabízí odstavec 2. ustanovení § 168 trestního zákona, podle něj ten, kdo spáchá trestný čin neoznámení trestného činu, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání, a to tak, že by se trest, který ukládají kanonické předpisy za vyzrazení obsahu zpovědního tajemství, interpretoval jako jiná závažná újma. Je tedy na úvaze zákonodárce, jak dané možnosti využije a podstatně tak ulehčí situaci zpovědníkům.

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)